GE-HÅNDBOKA · RUTINE · 2.04 ARBEIDSOPERASJONER

Arbeid i høyden

Dokumentnr.	GE-2.04-14 R
Type	Rutine
Kapittel	2.04 Arbeidsoperasjoner
Gjelder for	Alle ansatte, innleide og underentreprenører som arbeider der det er fare for fall, for eksempel på stillas, forskaling, tak, lasteplan, maskiner og ved dype groper og skråninger
Revisjon / dato	Rev. 01 · Utkast
Utarbeidet av	HMS- og kvalitetsleder
Godkjent av	Daglig leder
Krav og grunnlag	ISO 45001 8.1; Forskrift om utførelse av arbeid kap. 17; Produsentforskriften § 4-5; Arbeidsmiljøloven § 4-4
Erstatter	SmartDok 0204-051 R

1. Formål og omfang

Rutinen skal hindre fall og fallende gjenstander ved arbeid i høyden. Den gjelder alt arbeid der det er fare for fall, for eksempel på stillas og forskaling, ved støping av murer og fundamenter, på tak, ved klatring på lastebil, maskiner og containere, og ved kanten av dype groper og bratte skråninger.

2. Ansvar

Rolle	Ansvar
Anleggsleder	Har ansvaret for at rutinen følges. Risikovurderer arbeidet, velger arbeidsutstyr og fallsikring, og sørger for opplæring og plan for nødevakuering og redning.
Formann	Følger opp på stedet at fallsikringen er på plass, at utstyret er kontrollert og at området er ryddig.
Arbeidstaker	Bruker fallsikringen, kontrollerer utstyret før bruk og stopper arbeidet ved fare.

3. Arbeidsgang

3.1 Før arbeidet: risikovurdering og planlegging

1. Gjør så mye som mulig av arbeidet på bakken.
2. Risikovurder arbeidet før det starter, med SJA ved behov, se **GE-2.02-10 R**. Sørg for at
   - kollektiv fallsikring (rekkverk, stillas, lift) prioriteres foran personlig fallsikringsutstyr,
   - arbeidsutstyret er dimensjonert for arbeidet og for belastninger som kan forutses,
   - stillaser er stabile, og underlaget har bæreevne til å ta belastningene,
   - arbeidet kan gjøres etter ergonomiske prinsipper fra en egnet overflate,
   - atkomstveiene er tilpasset hvor ofte folk forflytter seg, hvor lenge de brukes og hvor høyt det er,
   - atkomstveiene kan brukes til evakuering i en nødsituasjon,
   - forflytning mellom atkomstveier og arbeidsplattformer, stillasgulv eller gangbroer ikke gir ekstra fare for fall,
   - det monteres sikring mot fall der det trengs. Kollektiv fallsikring kan bare være brutt der stiger eller trapper kommer opp,
   - utstyr sikres slik at gjenstander ikke faller ned og skader andre.
3. Planlegg arbeidet. Vær oppmerksom på trafikk, strømførende ledninger og lignende, se **GE-2.04-06 R**.
4. Vurder været. Ikke arbeid hvis været gir økt fare for liv og helse.
5. Legg atkomsten så nær arbeidsområdet som mulig, og sørg for at folk kan komme trygt til og fra arbeidsstedet. Velg trappetårn til atkomst.

6 Sjekk at arbeidsutstyret for arbeid i høyden er egnet, har tilstrekkelig stabilitet og styrke, er vedlikeholdt og blir kontrollert jevnlig.
7 Planlegg lagringsplassen for materialer. Lagringsplassen er en del av arbeidsområdet.
8 Lag rutiner og tiltak for nødevakuering og redning, for eksempel hvordan en person som henger i fallsele, hentes ned.

3.2 Under arbeidet

1 Kontroller arbeidsutstyret før bruk. Utstyr som ikke er i orden, skal tas ut av bruk.
2 Bruk fallsele når det er fare for fall og det ikke finnes tilstrekkelig kollektiv fallsikring.
3 Fjernes kollektiv fallsikring, skal det settes inn tiltak som kompenserer for det. Sett den opp igjen så snart som mulig.
4 Ta særlig hensyn til spinkle eller skjøre underlag og dekker, og til glatte flater (is, snø, vått stål).
5 Bruk løfteutstyr eller kran til å transportere og heise materialer. Pass på at det ikke blir overlast, og at ingenting strekkes for langt ut, se **GE-2.04-01 R**.
6 Sørg for kollektivt vern mot fallende gjenstander, og sperr av under arbeidsstedet.
7 Sørg for god belysning. Det gjør arbeidet lettere og sikrere.
8 Hold arbeidsplassen ryddig. Det øker sikkerheten.
9 Stopp arbeidet hvis været gjør det farlig.

Viktig: Husk ansvaret for tredjeperson. Ingen skal oppholde seg under arbeid i høyden.

3.3 Klatring på kjøretøy og maskiner

- Klatre bare på steder med trinn og håndtak, og ha tre kontaktpunkter.
- Se etter is og snø på trinn og plattformer.

3.4 Etter arbeidet

1 Rydd arbeidsstedet og ta ned midlertidig utstyr på en sikker måte.
2 Meld feil og mangler på fallsikring og utstyr til anleggsleder.

4. Kontroll, registrering og dokumentasjon

- Risikovurdering og SJA lagres i SmartDok på prosjektet.
- Fallsikringsutstyr kontrolleres før bruk og jevnlig etter produsentens krav.
- Opplæring registreres i SmartDok (kompetanse).
- Uønskede hendelser meldes som RUH i SmartDok.

5. Referanser

- Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav (forskrift om utførelse av arbeid) kap. 17
- Produsentforskriften § 4-5
- Arbeidsmiljøloven § 4-4
- Arbeidstilsynet: Arbeid i høyden
- **GE-2.01-03 R** Bruk av personlig verneutstyr
- **GE-2.02-10 R** Sikker jobbanalyse (SJA)
- **GE-2.04-01 R** Arbeidsutstyr til løfting av last
- **GE-2.04-06 R** Arbeid ved høyspentledninger – luftlinje
- **GE-2.04-13 R** Betongarbeid
- **GE-2.05-15 R** Bruk av personløfter (lift)

Revisjonshistorikk

Rev.	Dato	Endring	Godkjent av
01	Utkast	Første utgave i GE-håndboka. Skrevet om fra SmartDok 0204-051 R.	Daglig leder